

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ДИПЛОМНОГО
ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

Магістр

(Освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему:

«ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ
ГОСПОДАРСТВОМ В УКРАЇНІ»

Виконав: студент 6 курсу, групи ПУА-61м
Спеціальності 281 «Публічне управління
та адміністрування»

Освітня програма «Державна служба»

Трохимчук С.С.

Керівник:

к.п.н., доц.

Шинкарук А.Л.

Рецензент:

в.о. завідувача кафедри

«Менеджменту і публічного врядування»

д.держ.упр., професор

Тихончук Л. Х.

Рівне – 2023

Ім'я користувача:
Сергій Святославович Трохимчук

ID перевірки:
1016020406

Дата перевірки:
19.12.2023 09:52:07 EET

Тип перевірки:
Doc vs Library

Дата звіту:
19.12.2023 10:02:14 EET

ID користувача:
2683

Назва документа: Trokhymchuk_S.S.Shliakhy_pokrashchennia_derzhavnoho_upravlinnia_dorozhnim_hospodarstvom_v_Ukra..

Кількість сторінок: 98 Кількість слів: 20336 Кількість символів: 169056 Розмір файлу: 527.89 KB ID файлу: 1015708473

4.12%
Схожість

Найбільша схожість: 0.9% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1013103835)

Пошук збігів з Інтернетом не проводився

4.12% Джерела з Бібліотеки

724

Сторінка 100

0% Цитат

Не знайдено жодних цитат

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0%
Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

1

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ ГОСПОДАРСТВОМ В УКРАЇНІ	9
1.1. Сутність державного управління дорожнім господарством	9
1.2. Організаційно–правове забезпечення державного управління дорожнім господарством.....	20
1.3. Зарубіжний досвід державного управління розвитком дорожнім господарством.....	26
Висновки до розділу 1	34
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ ГОСПОДАРСТВОМ В УКРАЇНІ	37
2.1. Сучасний стан автомобільних доріг в Україні.....	37
2.2. Оцінка фінансового забезпечення дорожньої галузі України	44
2.3. Виклики в дорожньому господарстві під час війни	55
Висновки до розділу 2	64
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ ГОСПОДАРСТВОМ.....	67
3.1. Напрямки покращення державного управління дорожнім господарством .	67
3.2. Напрямки покращення розвитку дорожнього господарства з врахування інновацій в будівництві доріг	74
3.3. Стратегія державного управління розвиток дорожнім господарства.....	85
Висновки до розділу 3	93
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	102

Актуальність теми. Тема дослідження з урахуванням відновлення країни в післявоєнний період» на сьогоднішній день стала актуальною та важливою для національного розвитку. У зв'язку з повномасштабною війною, яка зачепила кожен аспект суспільства, відновлення дорожньої інфраструктури стало необхідністю для відновлення економіки та покращення життєвих умов громадян.

Ключові аспекти актуальності включають в себе необхідність розробки стратегій, спрямованих на швидке та ефективне відновлення пошкоджених доріг та мостів. Важливо враховувати концепції сталого розвитку та використання сучасних технологій, таких як інтелектуальні системи моніторингу та управління, для оптимізації використання ресурсів та планування ремонтів.

Потреба у гнучкості та адаптивності в управлінні дорожнім господарством стає важливою, особливо з урахуванням нестабільної ситуації в країні. Реалізація концепції «кругової економіки» в будівництві доріг, зокрема застосування вторинних матеріалів та технологій рециклінгу, сприяє екологічно чистому будівництву та зменшенню впливу на довкілля.

Окрім того, перегляд стратегій та планів управління дорожнім господарством є невід'ємною частиною адаптації до нових умов та врахуванням глобального досвіду. Успішна реалізація цих заходів може сприяти не лише відновленню інфраструктури, але й створенню стійкої та ефективної системи доріг, що відповідає потребам сучасного суспільства в умовах післявоєнної реконструкції.

У дослідженні проблем державного управління дорожнім господарством в Україні можна виокремити наукові праці таких авторів: С. Антонюка, О.В. Баєвої, Ю.В. Бережної, О.В. Бобришевої, В.К. Весельського, З.С. Гладуна, В.Д. Долота, Л.А. Дудки, О.А. Євтушенка, Ю.Б. Іванова, В.В. Ляховченка, В.М. Пашкова, О.В. Поживілової, Я.Ф. Радиш, М.М. Шутова, Я.О. Янчак та інших.

Мета дипломної роботи – дослідження та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення державного управління дорожнім господарством в Україні

Для досягнення мети визначено такі **завдання**:

- розкрити сутність державного управління дорожнім господарством;
- охарактеризувати організаційно-правове забезпечення державного управління дорожнім господарством;
- розглянути зарубіжний досвід державного управління розвитком дорожнім господарством;
- проаналізувати сучасний стан автомобільних доріг в Україні;
- провести оцінку фінансового забезпечення дорожньої галузі України;
- проаналізувати виклики в дорожньому господарстві під час війни;
- навести напрямки покращення державного управління дорожнім господарством;
- розглянути шляхи покращення розвитку дорожнього господарства з врахування інновацій в будівництві доріг;
- запропонувати стратегію державного управління розвиток дорожнім господарства

Об'єктом дипломної роботи є процес державного управління дорожнім господарством в Україні.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні основи та практичні аспекти покращення державного управління дорожнім господарством в Україні.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої в кваліфікаційній роботі мети були використані загальнонаукові та спеціальні методи наукового дослідження: аналізу та синтезу, систематизації, компаративний, класифікації, термінологічний, проблемно-орієнтовний.

Інформаційну базу дослідження становлять: закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України, довідкові та інструктивні матеріали, результати наукових розробок інших авторів, монографічна, довідкова та періодична наукова вітчизняна і зарубіжна література, періодичні видання, інформаційні матеріал, розміщені в мережі Інтернет.

Практичне значення результатів дослідження: полягає у розробці та науковому обґрунтуванні рекомендацій щодо шляхів покращення державного управління дорожнім господарством в Україні

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ
ГОСПОДАРСТВОМ В УКРАЇНІ

1.1. Сутність державного управління дорожнім господарством

Державне управління дорожнім господарством – це система організаційних, адміністративних та регуляторних заходів, спрямованих на ефективне керівництво, розвиток та утримання доріг з метою задоволення потреб суспільства у безпечному та ефективному транспортному сполученні. Це важливий компонент інфраструктурного та економічного розвитку країни.

Державне управління дорожнім господарством є ключовим елементом ефективного функціонування та розвитку транспортної інфраструктури в країні. Основна сутність державного управління дорожнім господарством включає в себе наступні аспекти, які представлено на рис.1.1.

Розглянемо більш ширше представлені на рис.1.1. основні аспекти державного управління дорожнім господарством.

1. Регулювання та координація.

Децентралізація та впровадження принципів деталізації у сфері дорожнього господарства може ефективно сприяти покращенню інфраструктури та забезпеченню ефективного використання ресурсів. Замість традиційного централізованого підходу, де держава визначає стратегічні напрямки, а також встановлює нормативи та стандарти, можна перейти до більш гнучкої системи, де місцеві громади та регіональні органи отримують більше повноважень у прийнятті рішень щодо розвитку доріг на своїй території [14, с.90].

Це сприятиме ефективнішому використанню ресурсів, оскільки місцеві органи краще розуміють конкретні потреби своїх громад і можуть адаптувати проекти до місцевих умов. Децентралізація також стимулюватиме конкуренцію між регіонами, що може призвести до більш ефективного використання

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ ГОСПОДАРСТВОМ В УКРАЇНІ

2.1. Сучасний стан автомобільних доріг в Україні

Дорожнє господарство представляє собою комплексну систему, що охоплює автомобільні траси, інженерні мережі, а також державні та приватні структури, які забезпечують їх обслуговування. Значущість автомобільних шляхів в Україні на міжнародному рівні відзначається тим, що країна перетинає чотири з десяти Міжнародних транспортних коридорів, і це стосується не лише існуючих автомагістралей, таких як Київ–Чоп та Київ–Одеса.

Загальна протяжність державних та місцевих автомобільних мереж налічує близько 170 тисяч кілометрів. Якість цих шляхів має вирішальне значення для ефективності національного бізнесу та конкурентоспроможності української економіки. Якість доріг безпосередньо впливає на швидкість та безпеку транспортування товарів, обслуговування туристичного потоку та загальний розвиток регіонів.

Однак, необхідно визнати, що на сьогоднішній день існують проблеми у сфері управління, реконструкції та регулярного обслуговування доріг. Удосконалення інфраструктури та підвищення якості дорожнього покриття є важливим завданням для подальшого зростання економіки та покращення якості життя громадян. Інвестиції в розвиток дорожнього господарства сприятимуть збільшенню інвестиційної привабливості країни та забезпечать стійкий розвиток транспортної системи в цілому.

РОЗДІЛ 3
ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ДОРОЖНІМ
ГОСПОДАРСТВОМ

3.1. Напрямки покращення державного управління дорожнім господарством

Для забезпечення ефективного відновлення доріг та мостів в період повномасштабної війни в Україні та покращення державного управління дорожнім господарством, рекомендуються наступні напрямки, як представлено на рис.3.1.

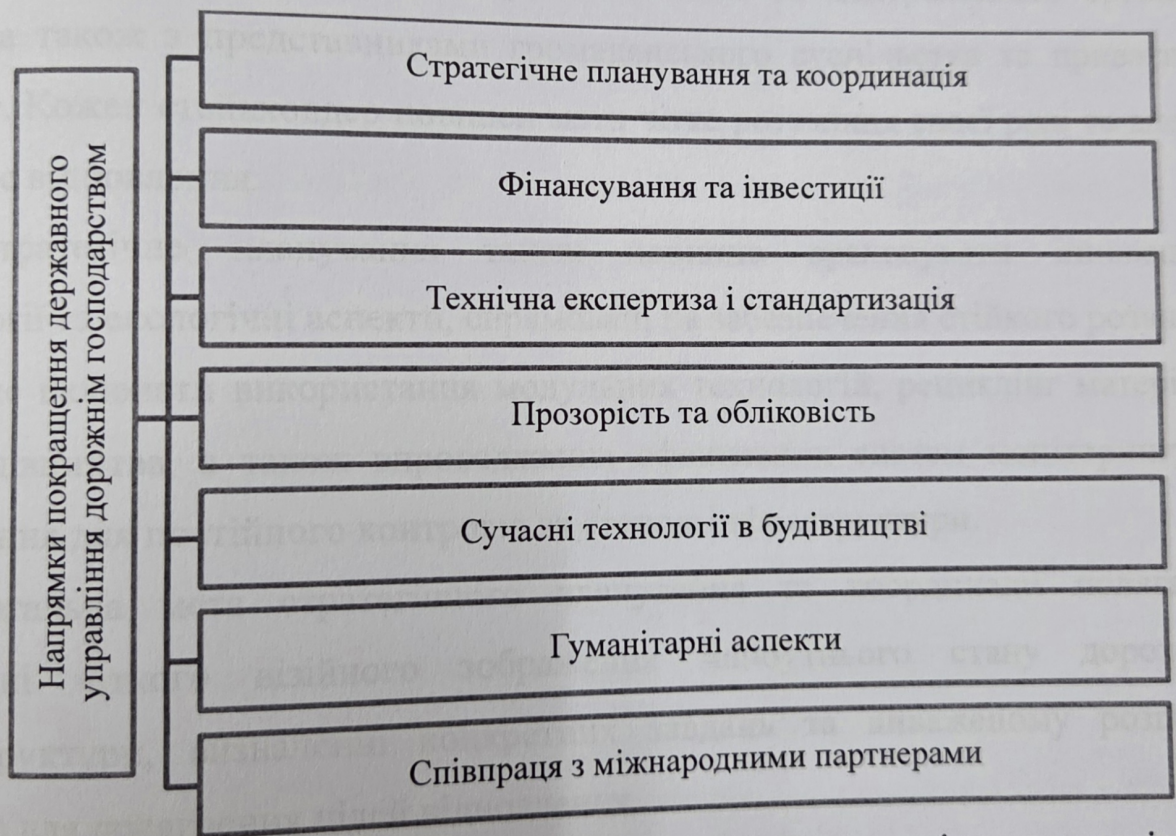

Рис.3.1. Напрямки покращення державного управління дорожнім господарством

Розглянемо більш детально кожен із запропонованих напрямків.

1. Стратегічне планування та координація: розроблення довгострокових стратегій відновлення доріг і мостів, що враховують важливість економічного та гуманітарного відновлення. Забезпечення

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На основні поставлених завдань у магістерській роботі можна зробити наступні висновки:

1. Сутність державного управління дорожнім господарством полягає в забезпеченні ефективного функціонування дорожньої інфраструктури для задоволення потреб громадян і розвитку економіки країни. Це охоплює планування, будівництво, реконструкцію, експлуатацію та ремонт доріг, автомагістралей, мостів та інших транспортних споруд. Держава має виконувати роль регулятора і координатора в дорожньому господарстві, забезпечуючи якісну і безпечну інфраструктуру, а також контролюючи дотримання правил і норм у галузі дорожнього руху. Головними завданнями державного управління дорожнім господарством є: розробка і впровадження стратегічних планів розвитку дорожньої інфраструктури; розробка нормативно-правової бази і стандартів безпеки дорожнього руху; конструювання та будівництво нових доріг та мостів, а також реконструкція та ремонт існуючих; забезпечення інформаційної підтримки дорожнього господарства, включаючи системи контролю та управління рухом; підтримка дорожньої безпеки, зокрема шляхом удосконалення правил дорожнього руху та здійснення контролю їх дотримання. Загалом, державне управління дорожнім господарством має забезпечити високу якість доріг і транспортної інфраструктури для зручності та безпеки громадян, підтримки економічного розвитку та забезпечення сталого розвитку країни.

2. Законодавчі акти, які створюють нормативно-правову базу, є основою для управління дорожнім господарством в Україні. Вони встановлюють правила та регулюють діяльність усіх суб'єктів, пов'язаних з дорожнім будівництвом, експлуатацією та безпекою. Одним з ключових документів є Кодекс законів про дорожній рух України, який регулює рух транспортних засобів на дорогах, встановлює правила дорожнього руху та відповідальність за їх порушення. Цей Кодекс також визначає вимоги до транспортних засобів,

правила їх реєстрації та технічного обслуговування. Крім Кодексу, існує велика кількість інших законодавчих актів, які деталізують вимоги щодо проектування, будівництва та ремонту доріг, встановлюють норми експлуатації автомобільних шляхів, визначають правила безпеки на дорозі та призначені штрафні санкції за їх порушення. Ці акти включають Правила дорожнього руху, Положення про організацію та безпеку дорожнього руху, Закон про автомобільний транспорт тощо. Управління дорожнім господарством в Україні здійснюється через регулюючі органи, такі як Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра з відновлення України - Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури.

3. Зарубіжний досвід державного управління розвитком дорожньої галузі включає інноваційні підходи в будівництві. Багато країн використовують передові технології та нові матеріали, такі як бітумінозні суміші з полімерами, для забезпечення довговічності дорожнього покриття. Додатково, впровадження 3D-друку та модульного будівництва дозволяє вдосконалити процеси будівництва та підвищити ефективність інфраструктурних проектів. Ці інновації сприяють не лише розвитку дорожнього господарства, а й покращенню якості та сталість транспортних мереж в цілому. В контексті війни та подальшого післявоєнного відновлення, Україні важливо взяти на озброєння інновації та передовий досвід управління дорожнім господарством з інших країн. Зарубіжний досвід, зокрема з Німеччини, де інтегрована система планування і стале фінансування дорожньої інфраструктури вже успішно впроваджені, може слугувати важливим керівництвом для України. Технологічні інновації, такі як 3D-друк і модульне будівництво, можуть забезпечити ефективне та економічно вигідне відновлення дорожньої інфраструктури в умовах військових конфліктів. Зокрема, успіх Нідерландів у використанні 3D-друку для створення дорожніх елементів є обіцяючим

прикладом. Моделі фінансування, безпека дорожнього руху та мультимодальні транспортні рішення є додатковими аспектами, які слід розглядати при формуванні стратегій відновлення та розвитку. Адаптація кращих практик допоможе Україні побудувати стійку та ефективну дорожню інфраструктуру, сприяючи загальному економічному та соціальному відновленню країни.

4. Попередні оцінки наслідків бойових дій в Україні щодо інфраструктури доріг та мостових переходів розкривають серйозний рівень пошкоджень, які вимагатимуть великих зусиль для відновлення. Загалом, 25,0 тис. км доріг та 315 мостів були пошкоджені, і це створює серйозні труднощі для транспортного сполучення в окремих регіонах країни. Пошкодження доріг варіюється від місця до місця, але середній рівень пошкоджень становить близько 10% від загальної кількості доріг у регіонах, де тривали або тривають бойові дії. Це вказує на необхідність швидкої та ефективної реконструкції і відновлення транспортної інфраструктури для відновлення зв'язків, економічного відновлення та поліпшення умов життя для населення. Сучасний стан автомобільних доріг в Україні характеризується серйозними труднощами та втратами внаслідок військового конфлікту, що призвело до значних пошкоджень інфраструктури. Оцінка сумарних втрат близько \$26,6 млрд, що вказує на потребу в значних фінансових ресурсах для відновлення доріг. Ці пошкодження створюють важкість для транспортного сполучення та мають великий вплив на економіку та гуманітарну ситуацію. Інвестиції в реконструкцію доріг можуть виступити критичним елементом для підтримки економічного відновлення та поліпшення життя населення в зоні конфлікту.

5. Фінансове забезпечення дорожньої галузі України є ключовим аспектом для забезпечення розвитку, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування. Загальний фінансовий обсяг, виділений на дорожні проекти, свідчить про важливість цієї сфери для уряду та суспільства в цілому. Аналіз структури видатків на дорожню галузь показує розподіл коштів на різні напрямки, включаючи керівництво та управління, розвиток мережі, виконання боргових зобов'язань, розбудову прикордонної інфраструктури та

забезпечення функціонування в умовах воєнного стану. Це свідчить про комплексний підхід до фінансування, охоплюючи як поточні, так і стратегічні аспекти. Однак важливо враховувати, що, незважаючи на виділені кошти, дорожня галузь може стикатися із викликами, такими як обмежені фінансові ресурси та потреба у збільшенні інвестицій для подальшого розвитку та підтримки інфраструктури. Забезпечення ефективного та економічного використання виділених коштів, а також пошук додаткових джерел фінансування, може стати важливим завданням для досягнення сталого розвитку дорожньої галузі України.

6. Українська інфраструктурна галузь, особливо дорожні служби, відіграє невід'ємну роль у забезпеченні якості логістики та підтримки важливих ланцюгів постачання, особливо в умовах воєнного конфлікту. Кошти з Дорожнього фонду, як внески водіїв та автовласників, стають стратегічно важливим ресурсом, необхідним для утримання та ремонту доріг. Логістична система країни тісно пов'язана з якістю та доступністю транспортних мереж, адже це визначає швидкість евакуації поранених, доставку боєприпасів та інших важливих ресурсів. Українські дорожники, працюючи в умовах надзвичайної складності та обмеженості фінансових ресурсів, виявили великий патріотизм та відданість, відновлюючи і підтримуючи автошляхи, необхідні для функціонування стратегічних логістичних ланцюгів. В умовах воєнного конфлікту та фінансових труднощів обов'язкове утримання доріг стає не лише національною обов'язковістю, а й стратегічно важливим елементом безпеки та ефективності військових дій. На дорогах лежить не лише завдання утримання інфраструктури, а й безпосереднє впливання на успішність оборони та гуманітарних дій. Реформи в системі ціноутворення та вдосконалення логістики стають кроком управлінської мудрості, спрямованим на забезпечення безпеки та високої ефективності у найважчих умовах.

7. У підсумковому висновку можна відзначити, що для покращення державного управління дорожнім господарством ключовими є кілька стратегічних напрямків. Спочатку, необхідно реалізовувати стратегічне

планування та координацію, розробляючи довгострокові стратегії відновлення доріг і мостів, які враховують економічні та гуманітарні аспекти. Ефективна координація між різними рівнями влади та стейкхолдерами є важливою для максимізації ресурсів. Другим важливим напрямком є розроблення ефективних механізмів фінансування та інвестицій, які включають залучення міжнародних інвестицій та прозорий розподіл коштів. Це дозволяє забезпечити необхідні ресурси для відновлення та підтримки інфраструктури. Третій напрямок – це залучення висококваліфікованих фахівців для проведення технічної експертизи та розробки стандартів якості, що сприяє вдосконаленню технічних аспектів відновлення та експлуатації доріг та мостів. Прозорість та обліковість, як четвертий напрямок, визначаються впровадженням системи моніторингу та звітності, що грає критичну роль у керуванні фінансовими ресурсами та забезпечує відкритість та відповідальність у діяльності. Сучасні технології в будівництві – п'ятий напрямок, що визначає необхідність використання інноваційних технологій для підвищення ефективності та якості відновлюваних об'єктів. Нарешті, врахування гуманітарних аспектів та співпраця з міжнародними партнерами є шостим та сьомим напрямками відповідно. Перше передбачає уважне врахування потреб та інтересів місцевого населення, а друге – залучення міжнародних організацій та експертів для обміну досвідом та надання технічної та фінансової підтримки. Ці напрямки взаємодії та стратегії є важливим елементом комплексного підходу до покращення управління дорожнім господарством, що сприятиме сталому розвитку і підвищенню якості транспортної інфраструктури в цілому.

8. Інновації у сфері будівництва доріг виявляються особливо важливими для відновлення та розвитку дорожньої інфраструктури в країні, що пережила повномасштабну війну або інші кризові ситуації. У таких умовах новаторські технології та методи можуть сприяти не лише швидкому відновленню пошкоджених доріг, але й створенню стійкої, сучасної та ефективної транспортної системи. Використання інновацій дозволяє зменшити терміни відновлення, оптимізувати витрати, а також впроваджувати екологічно чисті

технології, що сприяє сталому розвитку та підвищенню рівня життя населення. Такий підхід відкриває можливості для ефективного використання ресурсів та реалізації проектів із застосуванням передових розробок, сприяючи відновленню економіки та соціального прогресу в посткризовому Інновації в будівництві доріг є ключовим елементом відновлення та розвитку дорожньої інфраструктури, особливо після повномасштабної війни чи інших кризових ситуацій. Інтелектуальні технології, такі як системи моніторингу та управління, можуть забезпечити точний аналіз та ефективне управління ресурсами для планування ремонтів та обслуговування доріг. Застосування екологічно чистих технологій та концепції «кругової економіки» дозволить будувати дороги з мінімальним впливом на довкілля та використовувати вторинні матеріали, зменшуючи витрати та викиди CO₂. Створення ефективного управління ресурсами та механізмів контролю за використанням бюджетних коштів допоможе оптимізувати витрати та забезпечить прозорість в управлінні. Ці заходи сприятимуть створенню стійкої та інноваційної дорожньої системи, яка відповідає сучасним стандартам та сприяє економічному та соціальному відновленню країни.

9. Стратегія державного управління розвитком дорожнього господарства в Україні є комплексним планом дій, спрямованим на створення стійкої, безпечної та інноваційної системи доріг, яка відповідає сучасним стандартам та сприяє економічному та соціальному відновленню країни. Стратегія включає в себе ряд оперативних цілей, спрямованих на впровадження інтелектуальних технологій для ефективного управління ресурсами та планування ремонтів, застосування екологічно чистих технологій у будівництві, розвиток концепції «кругової економіки» у дорожньому будівництві та інші заходи. Однією з ключових пріоритетів стратегії є використання інтелектуальних технологій для моніторингу та управління дорожньою інфраструктурою. Впровадження систем моніторингу стану доріг і транспортного руху дозволить забезпечити точний аналіз та ефективне управління ресурсами для підтримання доріг у належному стані. Крім того, стратегія акцентує на значущості зеленого будівництва та

кругової економіки, впровадження екологічно чистих технологій та використання вторинних матеріалів для зменшення впливу будівництва на довкілля. Інтеграція систем моніторингу та управління дозволить ефективно використовувати ресурси для планування та виконання ремонтів та обслуговування доріг. Застосування екологічно чистих технологій та концепції кругової економіки сприятиме сталому використанню матеріалів та зменшенню впливу на довкілля. Стратегія передбачає впровадження механізмів контролю та звітності для забезпечення фінансової прозорості та ефективного використання бюджетних коштів. Очікувані результати включають в себе підвищену ефективність будівництва та утримання доріг, зменшення витрат та забезпечення сталості та безпеки дорожнього руху. Загальною метою стратегії є створення стійкої, безпечної та інноваційної системи доріг, яка сприятиме економічному та соціальному відновленню країни. З врахуванням викликів після повномасштабної війни, стратегія визначає пріоритети для відновлення та розвитку транспортної інфраструктури, сприяючи зростанню та підвищенню якості життя громадян.